

Na osnovu člana 49. stav 10. i člana 173, a u vezi sa članom 10. tačka 2) Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS”, br. 88/17 i 27/18 – dr. zakon),

Ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja donosi

Pravilnik o standardima kvaliteta rada ustanove

Pravilnik je objavljen u "Službenom glasniku RS - Prosvetni glasnik", br. 14/2018 od 2.8.2018. godine, a stupio je na snagu 10.8.2018.

Član 1.

Ovim pravilnikom utvrđuju se standardi kvaliteta rada ustanove.

Standardi kvaliteta iz stava 1. ovog člana odštampani su uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni deo.

Član 2.

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o standardima kvaliteta rada ustanove („Službeni glasnik RS”, br. 7/11 i 68/12).

Član 3.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Prosvetnom glasniku”.

Broj 110-00-546/2018-04

U Beogradu, 23. jula 2018. godine

Ministar,
Mladen Šarčević, s.r.

S T A N D A R D I K V A L I T E T A R A D A U S T I. STANDARDI KVALITETA RADA PREDŠKOLSKE USTANOVE

1. OBLAST KVALITETA: VASPITNO-OBRAZOVNI RAD

1.1. Fizička sredina podstiče učenje i razvoj dece.

1.1.1. Materijali, igračke i sredstva su dostupni deci, podržavaju istraživanje, igru i različite vidove njihovog izražavanja.

1.1.2. Prostor je strukturiran tako da podstiče aktivnosti u malim grupama, okupljanje cele grupe kao i samostalnu aktivnost deteta.

1.1.3. U osmišljavanju i obogaćivanju fizičke sredine učestvuju deca, roditelji i vaspitači.

1.1.4. Sredina za učenje (materijali, produkti, panoi...) odražava aktuelna dešavanja i vaspitno-obrazovne aktivnosti (teme, projekte).

1.1.5. Prostori vrtića (unutrašnji i spoljašnji) odražavaju zajedničko učešće i učenje dece, vaspitača i roditelja.

1.1.6. Prostori lokalne zajednice koriste se kao mesto za učenje kroz zajedničke aktivnosti dece i odraslih.

1.2. Socijalna sredina podstiče učenje i razvoj dece.

1.2.1. U grupi se neguju pozitivni odnosi, saradnja i solidarnost među decom.

1.2.2. Odnos između dece i vaspitača zasnovan je na uvažavanju i poverenju.

1.2.3. U vrtiću se stvaraju situacije za interakciju dece različitih uzrasta/grupa (u radnim sobama, zajedničkim otvorenim i zatvorenim prostorima).

1.2.4. U vrtiću se neguju odnosi poverenja i saradnje među odraslima u cilju podrške dečjem učenju i razvoju.

1.3. Planiranje i programiranje vaspitno-obrazovnog rada je u funkciji podrške dečjem učenju i razvoju.

1.3.1. Planiranje vaspitno-obrazovnog rada je zasnovano na kontinuiranom posmatranju, slušanju dece i praćenju njihovih potreba i interesovanja.

1.3.2. U ostvarivanju programa neguje se fleksibilnost u ritmu dana i u realizaciji aktivnosti (različite prilike za igru i učenje).

1.3.3. U razvijanju programa uvažavaju se inicijative, predlozi, ideje i iskustva dece i roditelja.

1.3.4. Deca se podstiču na istraživanje, rešavanje problema i proširivanje iskustava kroz različite situacije igre i učenja.

1.3.5. Podržavaju se različiti načini dečjeg učenja i učešća.

1.3.6. Praćenje, dokumentovanje i vrednovanje vaspitno-obrazovnog procesa je u funkciji podrške dečjem učenju i razvijanju programa.

2. OBLAST KVALITETA: PODRŠKA DECI I PORODICI

2.1. Ustanova je sigurna i bezbedna sredina.

2.1.1. Ostvarivanje programa socijalne, preventivno-zdravstvene zaštite i ishrane doprinosi sigurnosti i bezbednosti dece.

2.1.2. U ustanovi se ostvaruje program zaštite dece od nasilja, diskriminacije, zlostavljanja i zanemarivanja.

2.1.3. Ustanova obezbeđuje različite načine informisanja roditelja i zaposlenih sa ciljem zaštite prava deteta.

2.1.4. Prostor predškolske ustanove je prilagođen različitim potrebama dece i porodice u cilju podrške bezbednosti i njihovom osećanju sigurnosti.

2.2. U ustanovi se uvažava različitost, poštuju prava i potrebe dece i porodice.

2.2.1. U ustanovi se uvažava različitost svakog deteta i porodice.

2.2.2. Ustanova razvija različite programe i oblike na osnovu utvrđenih potreba dece i porodice i mogućnosti lokalne zajednice ili postojećih resursa.

2.2.3. U ustanovi se timski stvaraju uslovi za postepene prelaze u cilju podrške dečjem doživljaju pripadnosti novom okruženju (polazak u vrtić, prelaz iz PU u školu...).

2.2.4. Učešće dece u različitim manifestacijama u lokalnoj zajednici ostvaruje se na osnovu procene najboljeg interesa deteta.

2.3. Ustanova saraduje sa porodicom i lokalnom zajednicom.

2.3.1. Program saradnje sa porodicom razvija se na osnovu ispitivanja potreba, mogućnosti i interesovanja porodice.

2.3.2. U ustanovi se primenjuju različiti načini uključivanja porodice.

2.3.3. U ustanovi se pruža podrška ostvarivanju vaspitne uloge porodice u skladu sa njenim potrebama (savetovališta, otvorena vrata, tematski sastanci...).

2.3.4. Ustanova u saradnji sa lokalnom zajednicom organizuje aktivnosti kojima doprinosi povećanju obuhvata dece i dostupnosti programa.

3. OBLAST KVALITETA: PROFESIONALNA ZAJEDNICA UČENJA

3.1. Ustanova podstiče profesionalnu komunikaciju.

3.1.1. U ustanovi se organizuju prilike za uzajamno informisanje svih učesnika o različitim aspektima života i rada ustanove.

3.1.2. Zaposleni adekvatno primenjuju digitalne tehnologije za razmenu informacija sa svim relevantnim učesnicima.

3.1.3. Učešće u stručnim organima i telima zasniva se na principima timskog rada.

3.1.4. Zaposleni ostvaruju saradnju sa različitim ustanovama (kulturnim, obrazovnim, sportskim...) u cilju ostvarivanja programa.

3.1.5. Novopridošlo osoblje pruža se podrška u radu i prilagođavanju na novu sredinu.

3.2. U ustanovi se neguje klima poverenja i zajedništva.

- 3.2.1. U ustanovi se dosledno poštuju norme koje se odnose na prava i odgovornosti svih.
- 3.2.2. Stručni saradnik i vaspitač kontinuiranim zajedničkim radom unapređuju vaspitno-obrazovni proces.
- 3.2.3. U ustanovi postoji stalna saradnja i razmena iskustava na nivou ustanove/objekta/radnih jedinica.
- 3.2.4. U razvijanju i ostvarivanju vizije razvoja ustanove uvažavaju se perspektive svih učesnika.

3.3. U ustanovi se razvija kultura samovrednovanja.

- 3.3.1. Zaposleni preispituju svoje kompetencije u odnosu na uloge i odgovornosti profesije.
- 3.3.2. Vaspitači i stručni saradnici kritički sagledavaju svoju praksu kroz zajednička istraživanja i proces refleksije.
- 3.3.3. U ustanovi se primenjuju odgovarajući načini praćenja i vrednovanja koji doprinose boljem razumevanju i razvijanju prakse.

3.4. Ustanova je mesto kontinuiranih promena, učenja i razvoja.

- 3.4.1. Ustanova je mesto zajedničkog učenja sa kolegama, kritičkog preispitivanja i vrednovanja prakse vrtića koji se odvijaju u planirano vreme.
- 3.4.2. Vaspitači i stručni saradnici razmenjuju iskustva i koriste rezultate istraživanja u funkciji razvoja.
- 3.4.3. Planiranje i realizacija stručnog usavršavanja ostvaruje se na osnovu analize potreba zaposlenih, ustanove i savremenih tokova obrazovnog sistema.

3.5. Ustanova zastupa profesionalno javno delovanje i aktivizam u zajednici.

- 3.5.1. Zaposleni su angažovani na promociji vrtića u skladu sa principima profesije kako bi doprineli njenoj vidljivosti u zajednici.
- 3.5.2. Ustanova saraduje sa osnovnim školama na nivou vrtića/grupe u cilju ostvarivanja kontinuiteta dečjih iskustava.
- 3.5.3. Ustanova saraduje sa drugim ustanovama, relevantnim institucijama, organizacijama i udruženjima.
- 3.5.4. Ustanova inicira i/ili učestvuje u različitim akcijama u lokalnoj zajednici u cilju zastupanja i promovisanja prava deteta.

4. OBLAST KVALITETA: UPRAVLJANJE I ORGANIZACIJA

4.1. Planiranje rada ustanove je u funkciji njenog razvoja.

- 4.1.1. Dokumenta se izrađuju kroz konsultacije uz učešće ključnih aktera.
- 4.1.2. Dokumenta ustanove su međusobno usklađena i odražavaju kontekst ustanove.
- 4.1.3. Definisane su uloge i odgovornosti nosilaca, sistemi praćenja i revidiranja planova.
- 4.1.4. Razvojni plan se zasniva na rezultatima procesa samovrednovanja, spoljašnjeg vrednovanja, projekata i dr.

4.2. Organizacija rada ustanove je efikasna i delotvorna.

- 4.2.1. Postoji jasna organizaciona struktura sa definisanim procedurama i nosiocima odgovornosti.
- 4.2.2. Stručni organi i timovi formirani su u skladu sa kompetencijama zaposlenih.
- 4.2.3. Materijalno-tehnički resursi se koriste u cilju podrške učenju.
- 4.2.4. Direktor inicira, uspostavlja i podržava saradnju sa lokalnom zajednicom.
- 4.2.5. Direktor stvara uslove za korišćenje digitalnih tehnologija u funkciji unapređivanja rada.

4.3. Rukovođenje direktora je u funkciji unapređivanja rada ustanove.

- 4.3.1. Direktor obezbeđuje uslove da se zaposleni usavršavaju i podstiče njihov profesionalni razvoj.
- 4.3.2. Direktor uvažava predloge saveta roditelja za unapređivanje rada ustanove.
- 4.3.3. Direktor sistematski prati i vrednuje rad zaposlenih i timova i doprinosi kvalitetu njihovog rada.
- 4.3.4. Direktor planira lični profesionalni razvoj na osnovu samovrednovanja svog rada i rezultata spoljašnjeg vrednovanja.

4.4. Lidersko delovanje direktora omogućava razvoj ustanove.

- 4.4.1. Direktor pokazuje otvorenost za promene i podstiče inovacije.
- 4.4.2. Direktor pokazuje poverenje u zaposlene i njihove mogućnosti i motiviše ih na različite načine.
- 4.4.3. Direktor donosi odluke uvažavajući predloge i inicijative zaposlenih.
- 4.4.4. Direktor se profesionalno odnosi prema radu i daje lični primer drugima.

II. STANDARDI KVALITETA RADA ŠKOLE

OBLAST KVALITETA 1: PROGRAMIRANJE, PLANIRANJE I IZVEŠTAVANJE

1.1. Programiranje obrazovno-vaspitnog rada je u funkciji kvalitetnog rada škole.

- 1.1.1. Školski program se zasniva na propisanim načelima za izradu ovog dokumenta.
- 1.1.2. U izradi Razvojnog plana ustanove učestvovala su ključne ciljne grupe (nastavnici, stručni saradnici, direktor, učenici, roditelji, lokalna zajednica).

1.1.3. Sadržaj ključnih školskih dokumenata održava specifičnosti ustanove.

- 1.1.4. Programiranje rada zasniva se na analitičko-istraživačkim podacima i procenama kvaliteta rada ustanove.

1.1.5. U programiranju rada uvažavaju se uzrasne, razvojne i specifične potrebe učenika.

1.2. Planiranje rada organa, tela i timova je u funkciji efektivnog i efikasnog rada u školi.

- 1.2.1. Godišnji plan rada donet je u skladu sa školskim programom, razvojnim planom i godišnjim kalendarom.

1.2.2. U operativnim/akcionim planovima organa, tela, timova, stručnih saradnika i direktora konkretizovani su ciljevi iz razvojnog plana i školskog programa i uvažene su aktuelne potrebe škole.

- 1.2.3. Planovi organa, tela i timova jasno odslikavaju procese rada i projektuju promene na svim nivoima delovanja.

1.2.4. Operativno planiranje organa, tela i timova predviđa aktivnosti i mehanizme za praćenje rada i izveštavanje tokom školske godine.

- 1.2.5. Godišnji izveštaj sadrži relevantne informacije o radu škole i usklađen je sa sadržajem godišnjeg plana rada.

1.3. Planiranje obrazovno-vaspitnog rada usmereno je na razvoj i ostvarivanje ciljeva obrazovanja i vaspitanja, standarda postignuća/ishoda u nastavnim predmetima i opštih međupredmetih i predmetnih kompetencija.

- 1.3.1. Nastavnici koriste međupredmetne i predmetne kompetencije i standarde za globalno planiranje nastave i ishoda postignuća za operativno planiranje nastave.

1.3.2. U operativnim planovima nastavnika i u njihovim dnevnim pripremama vidljive su metode i tehnike kojima je planirano aktivno učešće učenika na času.

- 1.3.3. Planiranje dopunske nastave i dodatnog rada je funkcionalno i zasnovano je na praćenju postignuća učenika.

1.3.4. U planiranju slobodnih aktivnosti uvažavaju se rezultati ispitivanja interesovanja učenika.

- 1.3.5. Planiranje vaspitnog rada sa učenicima zasnovano je na analitičko-istraživačkim podacima, specifičnim potrebama učenika i uslovima neposrednog okruženja.

1.3.6. Pripreme za nastavni rad sadrže samovrednovanje rada nastavnika i/ili napomene o realizaciji planiranih aktivnosti.

OBLAST KVALITETA 2: NASTAVA I UČENJE

2.1. Nastavnik efikasno upravlja procesom učenja na času.

- 2.1.1. Učeniku su jasni ciljevi časa/ishodi učenja i zašto to što je planirano treba da nauči.
- 2.1.2. Učenik razume objašnjenja, uputstva i ključne pojmove.
- 2.1.3. Nastavnik uspešno strukturira i povezuje delove časa koristeći različite metode (oblike rada, tehnike, postupke...), odnosno sprovodi obuku u okviru zanimanja/profila u skladu sa specifičnim zahtevima radnog procesa.
- 2.1.4. Nastavnik postupno postavlja pitanja/zadatke/zahteve različitog nivoa složenosti.

2.1.5. Nastavnik usmerava interakciju među učenicima tako da je ona u funkciji učenja (koristi pitanja, ideje, komentare učenika, podstiče vršnjačko učenje).

2.1.6. Nastavnik funkcionalno koristi postojeća nastavna sredstva i učenicima dostupne izvore znanja.

2.2. Nastavnik prilagođava rad na času obrazovno-vaspitnim potrebama učenika.

2.2.1. Nastavnik prilagođava zahteve mogućnostima svakog učenika.

2.2.2. Nastavnik prilagođava način rada i nastavni materijal individualnim karakteristikama svakog učenika.

2.2.3. Nastavnik posvećuje vreme i pažnju svakom učeniku u skladu sa njegovim obrazovnim i vaspitnim potrebama.

2.2.4. Nastavnik primenjuje specifične zadatke/aktivnosti/materijale na osnovu IOP-a i plana individualizacije.

2.2.5. Učenici kojima je potrebna dodatna podrška učestvuju u zajedničkim aktivnostima kojima se podstiče njihov napredak i interakcija sa drugim učenicima.

2.2.6. Nastavnik prilagođava tempo rada različitim obrazovnim i vaspitnim potrebama učenika.

2.3. Učenici stiču znanja, usvajaju vrednosti, razvijaju veštine i kompetencije na času.

2.3.1. Aktivnosti/radovi učenika pokazuju da su razumeli predmet učenja na času, umeju da primene naučeno i obrazlože kako su došli do rešenja.

2.3.2. Učenik povezuje predmet učenja sa prethodno naučenim u različitim oblastima, profesionalnom praksom i svakodnevnim životom.

2.3.3. Učenik prikuplja, kritički procenjuje i analizira ideje, odgovore i rešenja.

2.3.4. Učenik izlaže svoje ideje i iznosi originalna i kreativna rešenja.

2.3.5. Učenik primenjuje povratnu informaciju da reši zadatak/unapredi učenje.

2.3.6. Učenik planira, realizuje i vrednuje projekat u nastavi samostalno ili uz pomoć nastavnika.

2.4. Postupci vrednovanja su u funkciji daljeg učenja.

2.4.1. Nastavnik formativno i sumativno ocenjuje u skladu sa propisima, uključujući i ocenjivanje onog što su učenici prikazali tokom rada na praksi* (praksa učenika u srednjoj stručnoj školi).

2.4.2. Učeniku su jasni kriterijumi vrednovanja.

2.4.3. Nastavnik daje potpunu i razumljivu povratnu informaciju učenicima o njihovom radu, uključujući i jasne preporuke o narednim koracima.

2.4.4. Učenik postavlja sebi ciljeve u učenju.

2.4.5. Učenik ume kritički da proceni svoj napredak i napredak ostalih učenika.

2.5. Svaki učenik ima priliku da bude uspešan.

2.5.1. Nastavnik/instruktor praktične nastave i učenici se međusobno uvažavaju, nastavnik/instruktor praktične nastave podstiče učenike na međusobno uvažavanje i na konstruktivan način uspostavlja i održava disciplinu u skladu sa dogovorenim pravilima.

2.5.2. Nastavnik koristi raznovrsne postupke za motivisanje učenika uvažavajući njihove različitosti i prethodna postignuća.

2.5.3. Nastavnik podstiče intelektualnu radoznalost i slobodno iznošenje mišljenja.

2.5.4. Učenik ima mogućnost izbora u vezi sa načinom obrade teme, oblikom rada ili materijala.

2.5.5. Nastavnik pokazuje poverenje u mogućnosti učenika i ima pozitivna očekivanja u pogledu uspeha.

OBLAST KVALITETA 3: OBRAZOVNA POSTIGNUĆA UČENIKA

3.1. Rezultati učenika na završnom ispitu pokazuju ostvarenost standarda postignuća nastavnih predmeta, odnosno ostvarenost postavljenih individualnih ciljeva učenja.

Napomena: Ovaj standard je primenljiv samo za osnovnu školu. Po donošenju programa mature i završnog ispita u srednjoj školi, biće usvojen poseban standard 3.1. za ovaj nivo obrazovanja.

3.1.1. Rezultati učenika na završnom ispitu iz srpskog/maternjeg jezika i matematike su na nivou ili iznad nivoa republičkog proseka.

3.1.2. Najmanje 80% učenika ostvaruje osnovni nivo standarda postignuća na testovima iz srpskog/maternjeg jezika i matematike.

3.1.3. Najmanje 50% učenika ostvaruje srednji nivo standarda postignuća na testovima iz srpskog/maternjeg jezika i matematike.

3.1.4. Najmanje 20% učenika ostvaruje napredni nivo standarda postignuća na testovima iz srpskog/maternjeg jezika i matematike.

3.1.5. Rezultati učenika na kombinovanom testu su na nivou ili iznad nivoa republičkog proseka.

3.1.6. Učenici koji dobijaju dodatnu obrazovnu podršku postižu očekivane rezultate na završnom ispitu u odnosu na individualne ciljeve/ishode učenja.

3.1.7. Prosečna postignuća odeljenja na testovima iz srpskog/maternjeg jezika i matematike su ujednačena.

3.2. Škola kontinuirano doprinosi boljim obrazovnim postignućima učenika.

3.2.1. Rezultati praćenja obrazovnih postignuća koriste se za dalji razvoj učenika.

3.2.2. Učenici kojima je potrebna dodatna obrazovna podrška ostvaruju postignuća u skladu sa individualnim ciljevima učenja/prilagođenim obrazovnim standardima.

3.2.3. Učenici su uključeni u dopunsku nastavu u skladu sa svojim potrebama.

3.2.4. Učenici koji pohađaju dopunsku nastavu pokazuju napredak u učenju.

3.2.5. Učenici koji pohađaju časove dodatnog rada ostvaruju napredak u skladu sa programskim ciljevima i individualnim potrebama.

3.2.6. Škola realizuje kvalitetan program pripreme učenika za završni ispit.

3.2.7. Rezultati inicijalnih i godišnjih testova i provera znanja koriste se u individualizaciji podrške u učenju.

3.2.8. Rezultati nacionalnih i međunarodnih testiranja koriste se funkcionalno za unapređivanje nastave i učenja.

OBLAST KVALITETA 4: PODRŠKA UČENICIMA

4.1. U školi funkcioniše sistem pružanja podrške svim učenicima.

4.1.1. Škola preduzima raznovrsne mere za pružanje podrške učenicima u učenju.

4.1.2. Škola preduzima raznovrsne mere za pružanje vaspitne podrške učenicima.

4.1.3. Na osnovu analize uspeha i vladanja preduzimaju se mere podrške učenicima.

4.1.4. U pružanju podrške učenicima škola uključuje porodicu odnosno zakonske zastupnike.

4.1.5. U pružanju podrške učenicima škola preduzima različite aktivnosti u saradnji sa relevantnim institucijama i pojedincima.

4.1.6. Škola pruža podršku učenicima pri prelasku iz jednog u drugi ciklus obrazovanja.

4.2. U školi se podstiče lični, profesionalni i socijalni razvoj učenika.

4.2.1. U školi se organizuju programi/aktivnosti za razvijanje socijalnih veština (konstruktivno rešavanje problema, nenasilna komunikacija...).

4.2.2. Na osnovu praćenja uključenosti učenika u vannastavne aktivnosti i interesovanja učenika, škola utvrđuje ponudu vannastavnih aktivnosti.

4.2.3. U školi se promovišu zdravi stilovi života, prava deteta, zaštita čovekove okoline i održivi razvoj.

4.2.4. Kroz nastavni rad i vannastavne aktivnosti podstiče se profesionalni razvoj učenika, odnosno karijerno vođenje i savetovanje.

4.3. U školi funkcioniše sistem podrške učenicima iz osetljivih grupa i učenicima sa izuzetnim sposobnostima.

4.3.1. Škola stvara uslove za opis učenika iz osetljivih grupa.

4.3.2. Škola preduzima mere za redovno pohađanje nastave učenika iz osetljivih grupa.

4.3.3. U školi se primenjuje individualizovani pristup/individualni obrazovni planovi za učenike iz osetljivih grupa i učenike sa izuzetnim sposobnostima.

4.3.4. U školi se organizuju kompenzatorni programi/aktivnosti za podršku učenju za učenike iz osetljivih grupa.

4.3.5. Škola ima uspostavljene mehanizme za identifikaciju učenika sa izuzetnim sposobnostima i stvara uslove za njihovo napredovanje

(akceleracija; obogaćivanje programa).

4.3.6. Škola saraduje sa relevantnim institucijama i pojedincima u podršci učenicima iz osetljivih grupa i učenicima sa izuzetnim sposobnostima.

OBLAST KVALITETA 5. ETOS

5.1. Uspostavljeni su dobri međuljudski odnosi.

5.1.1. U školi postoji dosledno poštovanje normi kojima je regulisano ponašanje i odgovornost svih.

5.1.2. Za diskriminatorno ponašanje u školi dosledno se primenjuju mere i sankcije.

5.1.3. Za novopridošle učenike i zaposlene u školi primenjuju se razrađeni postupci prilagođavanja na novu školsku sredinu.

5.1.4. U školi se koriste različite tehnike za prevenciju i konstruktivno rešavanje konflikata.

5.2. Rezultati učenika i nastavnika se podržavaju i promovišu.

5.2.1. Uspeh svakog pojedinca, grupe ili odeljenja prihvata se i promovise kao lični uspeh i uspeh škole.

5.2.2. U školi se primenjuje interni sistem nagrađivanja učenika i zaposlenih za postignute rezultate.

5.2.3. U školi se organizuju različite aktivnosti za učenike u kojima svako ima priliku da postigne rezultat/uspeh.

5.2.4. Učenici sa smetnjama u razvoju i invaliditetom učestvuju u različitim aktivnostima ustanove.

5.3. U školi funkcioniše sistem zaštite od nasilja.

5.3.1. U školi je vidljivo i jasno izražen negativan stav prema nasilju.

5.3.2. U školi funkcioniše mreža za rešavanje problema nasilja u skladu sa Protokolom o zaštiti dece/učenika od nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja u obrazovno-vaspitnim ustanovama.

5.3.3. Škola organizuje aktivnosti za zaposlene u školi, učenike i roditelje, koje su direktno usmerene na prevenciju nasilja.

5.3.4. Škola organizuje posebne aktivnosti podrške i vaspitni rad sa učenicima koji su uključeni u nasilje (koji ispoljavaju nasilničko ponašanje, trpe ga ili su svedoci).

5.4. U školi je razvijena saradnja na svim nivoima.

5.4.1. U školi je organizovana saradnja stručnih i savetodavnih organa.

5.4.2. Škola pruža podršku radu učeničkog parlamenta i drugim učeničkim timovima.

5.4.3. U školi se podržavaju inicijative i pedagoške autonomije nastavnika i stručnih saradnika.

5.4.4. Roditelji aktivno učestvuju u životu i radu škole.

5.4.5. Nastavnici, učenici i roditelji organizuju zajedničke aktivnosti u cilju jačanja osećanja pripadnosti školi.

5.5. Škola je centar inovacija i vaspitno-obrazovne izuzetnosti.

5.5.1. Škola je prepoznatljiva kao centar inovacija i vaspitno-obrazovne izuzetnosti u široj i užoj lokalnoj i stručnoj zajednici.

5.5.2. Nastavnici kontinuirano preispituju sopstvenu vaspitno-obrazovnu praksu, menjaju je i unapređuju.

5.5.3. Nastavnici nova saznanja i iskustva razmenjuju sa drugim kolegama u ustanovi i van nje.

5.5.4. Rezultati uspostavljenog sistema timskog rada i partnerskih odnosa na svim nivoima škole predstavljaju primere dobre prakse.

5.5.5. Škola razvija inovativnu praksu i nova obrazovna rešenja na osnovu akcionih istraživanja.

OBLAST KVALITETA 6. ORGANIZACIJA RADA ŠKOLE, UPRAVLJANJE LJUDSKIM I MATERIJALNIM RESURSIMA

6.1. Rukovođenje direktora je u funkciji unapređivanje rada škole.

6.1.1. Postoji jasna organizaciona struktura sa definisanim procedurama i nosiocima odgovornosti.

6.1.2. Formirana su stručna tela i timovi u skladu sa potrebama škole i kompetencijama zaposlenih.

6.1.3. Direktor prati delotvornost rada stručnih timova i doprinosi kvalitetu njihovog rada.

6.1.4. Direktor obezbeđuje uslove da zaposleni, učenički parlament i savet roditelja aktivno učestvuju u donošenju odluka u cilju unapređenja rada škole.

6.1.5. Direktor koristi različite mehanizme za motivisanje zaposlenih.

6.2. U školi funkcioniše sistem za praćenje i vrednovanje kvaliteta rada.

6.2.1. Direktor redovno ostvaruje instruktivni uvid i nadzor u obrazovno-vaspitni rad.

6.2.2. Stručni saradnici i nastavnici u zvanju prate i vrednuju obrazovno-vaspitni rad i predlažu mere za poboljšanje kvaliteta rada.

6.2.3. Tim za samovrednovanje ostvaruje samovrednovanje rada škole u funkciji unapređivanja kvaliteta.

6.2.4. U školi se koriste podaci iz jedinstvenog informacionog sistema prosvete za vrednovanje i unapređivanje rada škole.

6.2.5. Direktor stvara uslove za kontinuirano praćenje i vrednovanje digitalne zrelosti škole.

6.2.6. Direktor preduzima mere za unapređenje obrazovno-vaspitanog rada na osnovu rezultata praćenja i vrednovanja.

6.3. Lidersko delovanje direktora omogućava razvoj škole.

6.3.1. Direktor svojom posvećenošću poslu i ponašanjem daje primer drugima.

6.3.2. Direktor pokazuje otvorenost za promene i podstiče inovacije.

6.3.3. Direktor promovise vrednosti učenja i razvija školu kao zajednicu celoživotnog učenja.

6.3.4. Direktor planira lični profesionalni razvoj na osnovu rezultata spoljašnjeg vrednovanja i samovrednovanja svog rada.

6.4. Ljudski resursi su u funkciji kvaliteta rada škole.

6.4.1. Direktor podstiče profesionalni razvoj zaposlenih i obezbeđuje uslove za njegovo ostvarivanje u skladu sa mogućnostima škole.

6.4.2. Zaposleni na osnovu rezultata spoljašnjeg vrednovanja i samovrednovanja planiraju i unapređuju profesionalno delovanje.

6.4.3. Nastavnici, nastavnici sa zvanjem i stručne službe saradnjom unutar škole i umrežavanjem između škola vrednuju i unapređuju nastavu i učenje.

6.4.4. Zaposleni primenjuju novostečena znanja iz oblasti u kojima su se usavršavali.

6.5. Materijalno-tehnički resursi koriste se funkcionalno.

6.5.1. Direktor obezbeđuje optimalno korišćenje materijalno-tehničkih resursa.

6.5.2. Nastavnici kontinuirano koriste nastavna sredstva u cilju poboljšanja kvaliteta nastave.

6.5.3. Materijalno-tehnički resursi van škole (kultume i naučne institucije, istorijski lokaliteti, naučne institucije, privredne i druge organizacije i sl.) koriste se u funkciji nastave i učenja.

6.6. Škola podržava inicijativu i razvija preduzetnički duh.

6.6.1. Direktor razvija saradnju i mrežu sa drugim ustanovama, privrednim i neprivrednim organizacijama i lokalnom zajednicom u cilju razvijanja preduzetničkih kompetencija učenika.

6.6.2. U školi se podržava realizacija projekata kojima se razvijaju opšte i međupredmetne kompetencije.

6.6.3. Škola kroz školske projekte razvija preduzetljivost, orijentaciju ka preduzetništvu i preduzetničke kompetencije učenika i nastavnika.

6.6.4. Škola uključuje učenike i roditelje u konkretne aktivnosti u ključnim oblastima kvaliteta.

6.6.5. Direktor razvija međunarodnu saradnju i projekte usmerene na razvoj ključnih kompetencija za celoživotno učenje učenika i nastavnika.